

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Graiuri îngerești

(dn) Nu-i vorbă, în orchestrația vieții s'aud, destul de des, și glasuri stridente. Sufletele gin-gașe suferă sub sugestia lor, cele slabe se înspăimântă, au vedenii de întunec, își pierd calmul, se demoralizează în lupta ce datori sunt s'o poarte odată ce sunt în lume și sunt creștini. Și, din păcate, ceata sufletelor slabe s'ar părea că-i mai numeroasă decât a celor tari, a celor cari, răzimați pe credința de granit: cu noi este Dumnezeu! privesc în jur de ei senini, neînfricați, descoper, tot mereu, în toate părțile, urmele Ziditorului, aud mereu, în toate părțile, imnurile de slavă ce I-le ridică, fără încetare, zidirea întreagă, dela firicelul de iarbă până la munții ce se pierd cu coamele înzăpezite în nori, prind noi și noi puteri în sborul spre înălțimi, din îndemnurile curate și vibrante ale celorlalți tovarăși de năzuințe spre acelaș ideal.

Oăci, har Domnului, sunt și de aceștia. Spiritul suflă unde-i este voia și suflarea lui produce numai capodopere. Trebuiește un prilej care să deie, puțin la o parte, vâlul de taină sub care se acoper și frumseța lor ne va isbi cu elementara atracție irezistibilă a sublimului moral. Ne vom simți vrăjiți, răpiți, irelevant de rasa, neamul, sau vârsta persoanei în purtarea, în vorba căreia am simțit lucrarea Spiritului, mireasma supra-firescului. Din acest punct de vedere copiii sfinți sunt fermecători peste orice închipuire; străvezimea sufletului lor le împrumută o deosebită, inexprimabilă dragălaşenie captivantă.

Nu cred să fie catihet care să nu vadă, par'că, cu ochii, cum încolțesc și cum, repede, îmbobocesc, în inimile copilașilor ouintele lui, rodind, cu degrab, roade încântătoare: curățenie, spirit de jertfă, dragoste de rugăciune și o luciditate intelectuală pe care n'o poate observa fără să mulțumiască Părintelui care, așa de limpede, lămurește lucruri mari celor mici. . .

Cazuri? Mii și mii. Din cele multe unul singur. Nu demult, cetim în Osservatore Romano, Sfântul Părinte a primit o scrisoare dela o copilă dintr'un institut belgian, „Eu, — serie micuța — și încă șase fetițe, ne sculam, adesea, de dimineață să ascultăm sf. Liturghie pentru Sfinția Voastră“. Motivul: „Invățătoarele noastre ne-au vorbit de Sfinția Voastră și ne-au spus că Vă apasă o grea durere. De aceea am dorit și noi să Vă mângăiem cu nescăi mici jertfe“. Și mai înșiră fetița și alte preocupări ale sufletului său de îngerească puritate, atât de bine instruat pe ariile cerului, de umilele dar înțeleptele dascălize din acel institut.

Ingerașii satelor noastre o să năpădiască, acuși, sălile școalelor. Iși vor da, oare, silința, catihetii să se înmulțiască și în lumea noastră corurile îngerești, melodiile cărora să răsbătă, învingătoare, printre strigătele stridente ce vreau să cutropesească totul? Nouă armonii cerești, graiuri îngerești ne trebuie. Urechi sănătoase, cari să le audă, sunt.

Pro Carpionibus

O poveste, mai mult tragică decât comică — Dela zeflema la prigonire — Statul major al clerului

de A. C. ALBINUS

Intâmplarea recentă din parlament, când șeful guvernului „a păcălit“ pe un deputat, votând prin surprindere o a doua curbă de sacrificiu pentru cler, îmi amintește o poveste tragicomică. Am auzit-o dela contabilul unei eparhii ardelenne.

— Eram în București, îmi povestea dânsul, în chestiuni de lefuri, pe o căldură caniculară. Dogoreala de cuptor topia trotuarele capitalei și îmbrobonda frunțile bieților impricinați, sosiți în cetatea lui Bucur din coloniile, . . . vreau să zic din provinciile, alipite, cu daraveri pe care, în vremi normale, le isprăvia notarul din sat sau pretorul plășii. Ieșit din Minister, m'am urcat într'un tramvaiu; o adevărată baie de aburi unde, împreună cu câteva zeci de călători, îmi ștergeam fruntea asudată. În toropeala și căldura asta infernală, și-se topesc și gândurile. Li mai arde cuiva de glume? Și, totuși! Bucureștenii sunt veseli. Mă uit jar împrejur. Pretutindeni, frunți descrețite. Pe buzele tuturor flutura un zâmbet discret. Un singur călător nu împărtășia veselie generală. Era un preot. Figură venerabilă, cu îmbrăcăminte ireproșabilă; părul împletit în coșite era ascuns sub gulerul hainei preoțești. Se părea că o muscă năsălnică îl necăjia mereu, căci îl vedeam dând, când cu o mână când cu cealaltă, spre a o alunga. Dar, se vede, musca s'a încăpăținat să rămâie aproape de ceafa Sfinției Sale, spre necazul dânsului și spre hazul nespus al călătorilor. Scena penibilă mă durea. Era cât pe aci să fac un pas spre preot, ca să-l scap de situația enervantă. În clipa aceea, am văzut ceace călătorii ceilalți știau de mult și ceace pricinuia, de fapt, râsul ce abia și-l mai puteau stăpâni: un ofițer tinerel își plimba, cu o îndemănare drăcească, un paiu prin pletele părintelui, dându-i senzația că-l necăjesc piciorușele unei musculițe neastâmpărate.

Intâmplarea aceasta este, într'adevăr, mai mult tragică decât comică. Dintre toți călătorii din tramvaiu, nu s'a găsit nici unul care să pună la punct pe insolentul ofițer. Dimpotrivă. Toți s'au făcut complicii lui. Intocmai ca și în parlament.

Francmasoneria, eterna dușmană a creștinismului, a lucrat cu multă abilitate. Întâiu, a încercat să învenineze raporturile dintre cele două Biserici naționale, singurele care contează în viața politică românească. Și, încercarea a reușit pe deplin. Niciodată, poate nici în veacul luptelor religioase, n'a existat atâta dușmănie între Români, pe temă de credință, ca în deceniul din urmă. Apoi s'a năzuit ca, în chiar sânul Bisericii, să nască discordii și nemulțămiri. De aci, acțiunea de denigrare a

episcopilor și consilierilor ortodocși, și a canonicilor uniți. „Asociația clerului ortodox“ a luat, în vremea din urmă, o postură din ce în ce mai dușmănoasă față de conducătorii firești ai Bisericii. La noi, la fel, amărăciunea îngrămadită în sufletele bieților preoți începe să se verse împotriva superiorilor eclesiastici. Preoțimea se agită, încearcă să imite pe ortodocși în înjghebarea de asociații. Semne de împerechere și de slăbiciune.

Așa s'a pregătit terenul dușmanilor creștinismului de a trece dela zeflema la persecuții fățișe. Subt guvernarea trecută, ni s'a dat să vedem un francmason instalat tocmai la culte. Guvernul de azi a desăvârșit opera începută: a reinviat curba rușinoasă, lasă fără plată, luni și jumătăți de an, preoțimea. Lovitura a izbit și în ortodocși și în uniți, și în cei mari și în cei mici.

Ne vom desmeteci? Trebuie s'o facem! Slujitorii celor două Biserici naționale trebuie să vadă, că lovitura s'a putut da tocmai fiindcă ne găsim în plin războiu confesional, iar în sânul Bisericii stăpânia discordia care era cât pe aci să ia proporțiile divisiunii în clerul alb și negru din Rusia țaristă.

Pacea între confesiuni și pacea în sânul Bisericii, sunt condițiile preliminare și esențiale ale reușitei în lupta noastră dreaptă. Să ne organizăm, dar organizarea să nu se facă cu neglijarea conducătorilor firești ai clerului. La uniți, statul major sunt și trebuie să fie „fiii sfântului Chrodegang“ Canonicii.

După spiritul dreptului canonic, capitulele catedrale umplu golul dintre principii eclesiastici și clerul de rând. Canonicii sunt reprezentanții preoțimei în conducerea eparhiilor. Preoți și dânsii, stau aproape de inima preoțimei. Demnitari, cu o situație de drept foarte solidă, pot să-și spună fără teamă părerile. Nu sunt nevoiți să recurgă la adulațiuni. Datoriile și drepturile lor sunt exact prevăzute. Au drepturi mari, mai ales în chestiunile materiale ale Bisericii. În aceste chestiuni, episcopul trebuie să ceară sfatul lor, în unele nu poate să hotărască fără consensul lor. Trebuie să aibă grijă, ca averile Bisericii să nu se irosească pe inutilități.

Instituția capitulelor, împământenită în Biserica unită de către vlădica Bob, ne-a dat bărbați care rămân figuri glorioase în istorie: I. Tara, S. Crainic, T. Cipariu, I. M. Moldovanu, A. Grama, A. Bunea ș. a. Cei de față, în șirul cărora a intrat de curând și păr. Agârbiceanu, o glorie a scrisului românesc, fac cinste romanismului și catolicismului. Li vrem acolo, unde li-e locul, în fruntea acțiunii clerului!

Sărbătorire meritată. Pe cât de temeinic pragătit, pe atât de harnic și cu spor la muncă, pâr. Dr. Ioan Georgescu, și-a atras de mult simpatiile celor ce urmăresc scrisul alor noștri.

Căci pâr. Dr. Ioan Georgescu a început să lucreze cu peana încă de pe băncile școlii. Și pe calea aceasta a mers înainte, fără întreruperi prelungite, până acum. Inafară de o mulțime de articole, prin toate publicațiile noastre și destule în altele, a scos în broșuri, între altele: *Istoria bisericii; Istoria Seminarului orădan; Ep. Demetriu Radu; Dr. Ioan Rațiu; Prin România* ș. a.

Prestațiile acestea precum și activitatea de natură școlară-socială, au îndemnat pe cunoscuții sf. Sale să-l invite la Beiuș spre a-și sluji acolo prima sf. liturghie în ziua de 13 Iulie c. Cu acel prilej i-s-a făcut apoi o binemeritată sărbătorire, scofându-se în relief meritele, de teologul orădan *I. Cîpu*, d. prof. I. Teiușan și pâr. asumpționist Ireneu Merloș — sărbătorire, la care ne alăturăm și noi, cu toată dragostea.

Isbânda îndrăsnelii. Istoria bisericii cunoaște o seamă de suflete desbărate cu totul de sine, pentru a trăi numai în Hristos, prin Hristos, pentru Hristos. Ridicându-se peste barierele puse în cale de frica de oameni sau de vicleana „prudencia carnalis” ce atât de bine își știe ascunde lumeștile sale vederi și plăceri sub haina prudenței sfinte, încearcă, vorba ceea, imposibilul. Și, spre mirarea nevoiașilor de năimiți încurcați în necurmăte calcule, celor trecuți în ceaslov și în minee cu epitetul de „nebuni pentru Hristos”, le succed întreprinderile cele mai de necrezut.

Reflexiile (acestea ne muncesc mintea cetind vestea *sfințirii bisericii noastre din Sovata-Băi*, act săvârșit cu mult fast, în ziua de 6 August c., de înalt Preasfințitul *Valeriu al Orăzii*, împrejmuit de o mândră cunună de preoți și mireni dintre cei mai de seamă, într-o ambianță de elevare sufletească, la potențarea căreia și-au dat tot concursul și Măicuțele

noastre blăjene, precum și Cohorta cercetașilor dela Cluj.

Pâr. profesor *Ion Moldovanu*, ctitorul acestei biserițe-giuvaer, ne va lerta felul de-a-i aprecia strădaniile și realizarea lor. Pentru cine cunoaște însă scurtul și totuși atât de năvalnicul istoric al acestei atât de simpatice și trainice manifestări spirituale, fixată în forme concrete, materiale, vederile noastre nu se poate să nu-i apară ca singurele firești, impuse de sine. — De ne-ar fi dat să încreștăm cât mai multe realizări la fel!

Biserica pentru știință

Adevărul nu poate fi dușman adevărului. Și științele, toate, întru cât caută adevărul, și aflându-l îl propagă, nu pot fi decât prietene între sine și izvoare de binefaceri pentru omenime.

Călăuzită de aceste principii, Biserica lui Hristos a făcut, în toate vremile, tot ce i-a stat în putință pentru progresul științelor întru aflarea adevărului. După cum aduce o serie de deslușiri luminoase și rescrisul papal: *Deus scientiarum Dominus*. Așa se face că se ridică, sub scutul și din jertfa Bisericii, încă din veacul II, înfloritoarele școlii din Alexandria, Edessa, Antiochia, Nisibe, Sides, dezvoltându-se în veacul III cele din Alexandria și Antiochia, în focare culturale fără păreche, la cari s'au format luminați ca Origene și dascălul său Clemente, apoi sf. Dinisie cel mare, Eusebiu din Cesarea, sf. Atanasie, sf. Vasile cel mare, sf. Gregoriu Teologul și cel de Nyssa, sf. Ciril de Alexandria, sf. Ion Gură de aur și Teodoret, cari dimpreună cu sf. Efrem, sf. Iaric de Poltiers, sf. Ambrosie, sf. Ieronim și sf. Augustin și mulți alții întru chează aristocrația intelectuală a vremilor acelorora.

Nici chiar perioada năvălirilor barbare nu împiedică Biserica să ridice, ici și colo, pe lângă mănăstiri și vlădicii, școlii de seamă, mântuind de pierire atâtea comori de artă,

literatură și știință. Iar liniștea evului mediu o folosește întreagă întru clădirea de domuri și universități.

Din cele 52 universități ce iau ființă până la 1400, nu mai puțin de 29 își mulțumesc existența, exclusive, Papilor; alte 10 se înfiripă prin decrete princiare și bule papale. Biserica ridică și susține, de ex. universitățile, din: Bologna, Paris, Oxford, Salamanca, Toulouse, Roma, Padua, Cambridge, Dublin, Pisa, Perugia, Florența, Pavia, Lisabona, Siena, Grenoble, Praga, Viena, Colonia, Montpellier, Ferrara, Louvain, Cracovia, Vilna, Graz, Valladolid, Mexico, Alcalá, Manila (insulele Filipine), Santa Fé, Quito, Lima, Guatemala, Santiago, (Chile), Cagliari, Lemberg și Varșovia.

Și când aceste fiice ale iubirii sale s'au înstrăinat de ea, Maica părăsită și-a ridicat altele, în spiritul său. Așa: Univ. sfintei Luimi din Milano, Institutul catolic din Paris, universitățile din Lille, Angers, Lyon, Toulouse (în Franța), Beyruth (Siria) Washington (Statele Unite), Quebec, Montreal, Ottawa (Canada), Santiago (Chile), Shanghai, Peking (China), Tokio (Japonia).

Marele dar al dumnezeirii: adevărul, având menirea și putința de a slobozi pe oameni din cătușe rușinoase, Mireasa Domnului e natural să lubească știința cea adevărată, — calea ce duce la adevăr — și s'aducă jertfe pentru ea. Cum a și adus și aduce, după mărturia istoriei atât de bine cunoscută de Capul Creștinătății.

... Și când te gândești că noi am pierdut până și umilele școli confesionale dela sate! Pentru că de o universitate catolică română, ori barem de o facultate de teologie, pe lângă una din universitățile țării, nici să nu pomenim.

Calea mântuirii. A mântuirii din impasul în care, îngrozitoarea criză financiară ce bântuie pretutindenea, a svârșit și pe preotul căsătorit și cu el deodată și biserica, al cărei animator văzut, la sate, unde ne sunt

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Maica Domnului în Vechiul Testament

— Puncte de meditație —

de pr. Ion Rinea

Prea-Sfânta Fecioară Maria, Maica lui Hristos Dumnezeu și a neamului creștinesc, din rânduiala celui Preainnalt, a fost mai înainte închipuită, arătată și prefigurată prin mai multe lucruri și persoane, în prefața mântuirii, în Vechiul Testament. Fiindcă acele presemne, tipuri și lucruri, cari închipuiau pe Maica Domnului, aruncă o nouă, clară și splendidă aureolă de lumină asupra vredniciei de Maică a Domnului a Prea-Sfintei Fecioare, să examinăm în cinstea Ei, câteva, astfel de presemne luminoase, la cari se provoacă atât Biserica în cântările ei, cât și sfinții Părinți în scrierile lor.

1. S. Vasile cel Mare numește pe Maica Domnului: „raiu cuvântător.” Și pe dreptul. Căci, dacă în raiul pământesc a sălășluit odinioară pacea și armonia și locuitorii lui au fost deplin fericiți și sfinți, și în preajma Prea-Sfintei Fecioare, a acestui nou „raiu cuvântător” găsim azi toți pace, fericire și nevinovăție. Ba Ea e mai mare și mai sfântă ca raiul cel dedemult, căci, dacă în acela a putut încăpea șarpele și păcatul, Maica Domnului a zdrobit capul amăgitorului și a fost scutită chiar și de cea mat palidă umbră a pă-

catului și, dacă în raiul pământesc a locuit omul Adam, în pântecul Prea-Sfintei Fecioare s'a sălășluit însuș Dumnezeu Hristos.

2. Pe Ea a presemnat-o pomul vieții din raiu. În raiu erau doi pomi însemnați: pomul vieții și pomul științei binei și al răului. Strămoșii noștri au preferat pe acesta din urmă și au fost alungați cu sabia de foc a Herovimului din raiu, ca nu cumva mâncând din pomul vieții „răul să fie nemuritor” (Deslegarea la morți), și iată că pomul vieții, Prea-Sfânta fecioară, a odrăslit fructul vieții, pe Isus Hristos, care ni-se dă nouă, ni-se imbie întotdeauna să-l primim în sf. Cuminecatură, ca să trăim în veci.

3. Toți sfinții părinți văd între Eva și Maica Domnului o analogie a celor mai izbitoare contraste. Prin Eva a venit moartea, prin Maria mântuirea; prin Eva am căzut, prin Maria ne-am sculat; Eva ne-a bătut în robie, Maria ne-a eliberat spre viața vecinică; Eva e spine, care ne-a rănit mortal, Maria e trandafirul nădejzii mântuirii; Evei i-a grăit diavolul; Mariei ingerul; Eva a crezut diavolului și nu lui Dumnezeu, Maria ingerului; Eva a auzit blestemul lui Dumnezeu, Maria a auzit acel: Bucură-te! — dela inger; Eva a născut în dureri, Maria a conceput fără prihană și a născut fără dureri; Eva cea mândră și orgolioasă a poftit să fie ca Dumnezeu și a ajuns să se asemene diavolului, Maria a fost umilită (Luca I. 48) și ridicată la Dumnezeu. Tot ce am pierdut prin Maica noastră cea dintâi, câștigăm prin Maica a doua, care ne-a dat-o nouă Isus. „Fiule, iată mama ta” (Ioan 19. 24)

Și să fim siguri că atunci, când toți ne vor părăsi pe pământ, Maica cea sfântă nu ne va părăsi nici odată! Dacă în trecut am fost multă vreme fiii Evei, să fim pe viitor fiii Mariei!

4. Barca lui Noe a salvat 8 oameni din apele potopului trimis de Dumnezeu ca pedeapsă asupra omenirii cufundate în marea păcatelor cărnii, iar Prea-Sfânta Fecioară mântuiește de potopul păcatelor necurăteniei pe toți cei ce aleargă sub scutul ei.

5. Se asemănă Maica Domnului în multe privințe și cu Sara. Sarei, care era de 90 ani și stearpă, i-a vestit ingerul că va naște pe Isac, iar Prea-Sfintei Fecioare că va naște pe Isus din puterea Spiritului Sfânt. Dumnezeu a poruncit lui Avraam să jertfească pe unicul său fiu, fără ca Sara să știe ceva, căci ar fi murit de durere. Și iată că însuși Dumnezeu a lăsat să fie jertfit fiul său Isus, cu știrea Mariei, prin a cărei inimă a trecut sabia durerilor. Numele Sara înseamnă doamnă, Maria e regină, regina cerului și a ingerilor, pe a cărei frunte străluce coroana cerească, care a câștigat-o prin dureri și lacrimi, aici pe pământ.

6. Prea-Sfânta Fecioară e „poartă cerească, ușă de mântuire și scară spirituală, pe care Dumnezeu s'a coborât și om s'a suit”. (Canonul Ingerului). Ea e scara lui Iacob. Tot ceace e înalt nu putem ajunge, decât cu ajutorul unei scări. Ce e, însă, mai înalt ca cerul? Și ce e mai curat ca cerul? Ea e scara cerească cea curată și înaltă care leagă cerul cu pământul, pe Dumnezeu cu omul.

mulțimile credincioșilor, în părțile noastre, precum știm, el trebuie să fie, cei necăsătoriți fiind în minoritate disparentă.

Și la fel cu noi stă și biserica ortodoxă. Jalea abătută asupra casei preoțești, imobilizată în lăncezeală și tânguiești, se reștrânge și asupra așezărilor creștine din jurul ei. Evident, o situație ce nu se poate să nu deie de gândit. Mai ales că s'ar putea ca toate acestea să fie numai „începutul durerilor“.

Și totuși o scăpare trebuie căutată. Biserica nu-i iertat să privească, pasivă, neajutorată, deprimată, în viitorul care se desinează sumbru, reclamând, din partea ei, forțe probate și jertfe peste jertfe. „Peste câțiva ani“, zice păr. *Gala Galaction* în „Curentul“ din 3 August c. „viața preotului și a creștinătății, în genere, va fi și mai grea și mai prigonită decât azi. Cine vor fi marii luptători de mâine și cum vor călca ei pe urmele lui Atanasie și ale lui Ioan Gură de aur, dacă vor porni la luptă, nu cu armele descrise de Sf. Pavel, ci cu copiii și cu soția în cârcă?...“

Ce-i de făcut așadar, în fața acestor perspective de viitor? — Răspunde tot Sfinția Sa: „Predic de câțiva ani, copiilor mei sufletești dela Chișinău, slujba în biserica Mântuitorului, după exemplele cele mari. *Trebuie să reîntinerim mânăstirea și viața celibatară.* Ajutând Dumnezeu, vom avea în curând, în Basarabia, o mânăstire numai pentru studenții teologi. Vine vremea, și acum este când, toți ceie recrutează pentru Isus Hristos să recruteze pentru milițiile și luptele văzute în Apocalipsă“.

Cuvântul acestei glorii a ortodoxiei române e limpede. Pledează pe lângă aceeași teză a necesității necondiționate a celibatului, a cât mai multor celibi, teză pusă și de noi, ba chiar a unei preoțimi constatătoare numai din celibi. Basarabia, spune-se, va și avea, în curând, o mânăstire ce se va strădui să deie clerului, pe cât poate, numai atari elemente. Se trece, prudent și efectiv, dela plan la rea-

lizare. Și încă autoritativ, de sus în jos, fără să se lase totul la grația opiniei publice, crearea de idealști prin aprecierea dreaptă(?) a merituosității celibatului, cum i-ar plăcea unui mare „prieteni“ al celibatului noștri.

Ministerul Cultelor și biserica noastră. De când cu desființarea acestui Minister, ne-a fost dat să auzim, nu odată, fel de fel de invective. Ca și cum noi „uniții“ i-am fi cășunat pierirea, numai să dăm și printr'asta un ghiont strașnic ortodoxiei.

Numai cât lucrurile stau altfel. Nu numai că n'am căutat moartea acestui organ de control al statului, nu numai că nu ne-am desinteresat de stingerea lui, ce ne-ar fi fost bine venită, cum crede și dl Nichifor Crainic, ci dimpotrivă: ne-am opus din răspuneri gândului de a-l vedea răpus. Dovada o face, cu incontestabilă-i competență, d. Mariu Theodorla-Carada, în „Indreptarea“ din 30 Iulie c.

Adevărul, adevărat, e acesta: Cel dintâiu care s'a gândit la desființarea acestui Minister a fost guvernul liberal, în 1922, și printre cei dintâi cari au dus luptă în contra acestui plan a fost d. M. T. Carada, prin „Albina“ catolică, al cărei director era. Același a scris, din Nisa, în Decembrie 1928, dd. senatori Rădulescu-Motru și Victor Antonescu, să se opună intenției de a desființa acel Minister. În același scop a delegat la București și conferința din Blaj, în 1929, pe Preasfințitul Iuliu al Gherlei și Alexandru al Lugojului.

Și dacă totuși s'a întâmplat cum s'a întâmplat, evident, biserica unită nu poate fi învinovățită pentru aceasta decât ori din neorientare în cauză, ori din răutate. More antiquo.

Epidemia sinuciderilor. În editorialul „Dimineața“ din 24 I. c. d. N. Bazară constata, cu mâhnire, că numărul nenorociților cari își sfârșesc zilele prin acte disperate de a se salva de greutățile vieții crește înspăimântător. Gazetele aduc zilnic cazuri ne-

mărate. Într'o singură zi, pomenita gazetă avea la „faptele diverse“ titlul isbitor: „Opt încercări de sinucideri“. Asta numai în capitală, într'o singură zi! Un record înspăimântător.

Tot se remarcă revenirea stereotipă, la foarte multe astfel de întâmplări sinistre, a frazei: „S'a sinucis fiindcă a fost părăsită de concubina ei“. Concubinajul dă un procent însemnat de atari nenorociți. Ceeace arată nu numai că tralul în concubinaj e foarte des, ci și dezastroasele efecte psihologice ale acestui fel de viață imorală. Și mai ales șubreda moralitate a societății noastre.

Șomajul și mizeria sporesc și ele numărul disperaiilor. Ele însă nu explică, nici pe departe, tot răul. Și mai ales nu ajung pentru a pune capăt acestei nenorociri. „Este nevoie de o întărire a energiei individuale, a resorturilor puterii de viață, precum se simte o imperioasă nevoie de o educare cu adevărat morală a generației tinere“.

Așa sună concluzia. O semnăm și noi cu toată convingerea. Vor înțelege-o însă, până mai e vreme, și îndrumătorii vieții noastre publice și ai școalelor? Ne îndoim. Dârza lor împotrivire la menținerea celor două, abia două ore de religie, în toate clasele secundare; desmățul universitar încurajat oficial, ca și prigonirea și disprețuirea tot mai vădită a slujitorilor bisericii, arată lămurit făgașul pierzării în care am pornit. Ferească Dumnezeu, să nu fie sfârșitul ca acest început dement!

Rectificare. Alineatul II. al Tabloului publicat în nr. nostru trecut, este a se întregi așa: „Doritorii de a ocupa postul de învățător la școala de aplicație vor avea să înfrunescă toate condițiile prevăzute la Art. 213 din legea pentru învățământul primar și normal primar și să fie de religie greco-catolică. De asemenea vor fi de religie greco-catolică și doritorii de a ocupa posturile vacante de maestru la școala de Arte și Meserii.“

7. Minunat a închipuit pe Prea-Sfânta Fecioară „rugul cel nears“. E natural ca focul să consume rugul aprins. Și dacă totuși nu l-a consumat e semn că Dumnezeu a fost de față în acel rug! Desleagă-ți încălțămintele tale! La fel „nici focul dumnezeirii (lui Isus) n'a ars pânțele Fecioarei, în care a intrat“ ci „o a păzit nevătămată“ (Catavasii).

8. Ea „e stâlp de foc, care povățuiește pe cei ce sunt într'u întunec“ (Acatist) și pe cei ce călătoresc prin noaptea vieții. Ea e „stânca, care adapă pe cei însetați de viață“ (Acatist). Mii de ani a așteptat omenirea să se poată adăpa la acest minunat „isvor al tălmăduirii“, care nu va seca nici odată și va vindeca sărmanele inimi omeniești zdrobite de cortegiul tuturor durerilor sufletești și trupiești. Ba, în timpurile noastre de cumplită uscăciune sufletească, parcă isvorul ce curge din aceasta stâncă își varsă apele darurilor cu mai multă prtsosință, ca altă dată: Lourdes!

9. Sierul cel de aur, care cuprindea Tablele legii a închipuit „Sierul cel poleit cu Spiritul“ (Acatist), care a purtat pe însuș Ziditorul și Dătătorul legii. Și dacă Sierul legii a fost semnul legământului lui Dumnezeu cu poporul evreesc, apoi: bucuria, mândria și tăria lu israil, — Maica domnului e bucuria, mărirea, lumina, tăria și apărătoarea tuturor creștinilor (Acatist). Dacă Evreii, până au einstit cu credință Sierul legii, au câștigat toate războaiele, la fel au biruit și creștinii pe păgânii Turci prin invocarea cu credință a numelui Mariei (Don Iuan d'Austria la Lepanto, Sobieski la Viena și Eugen de Savoia

la Belgrad). Inzadar au dus însă Sierul legii în lupta contra Filisteilor fiii cei desfrânați ai lui Eli, Sierul legii nu i-a măntuit, ei au căzut și Filistenii au biruit. Și noi, inzadar ridicăm rugăciuni și purtăm medalii binecuvântate, dacă nu rupem cu treutul, ca să cinstim pe Maica Domnului nu cu bozele, ci cu inima curată și cu o viață sfântă: ne osândim ca fiii lui Eli, cu toate că purtau cu ei Sierul legii.

10. Ea e „Toisgul lui Aaron, care a odrăzlit nelucrat pe Hristos“. (Catavasii).

11. Ea e „năstrapa aurită, care a purtat mana cea dumnezească“ (Acatist). — Dar nu ne mai ajunge spațiul spre a stăruii cum au închipuit pe Prea-Sfânta Fecioară; roua ce a căzut pe lăsa lui Ghedeon, turnul lui David, Marea roșie, pământul cel virgin, din care a fost creat Adam, cuptorul cel răcorit, precum nu putem însira nici frumoasele asemănări luate din Sf. Scriptură și atribuite Prea-Sfintei Fecioare de părinții Bisericii.

12. Incheiem spunând că pe Ea au întipuit-o Estira, Iuditha, Rebeca, Rachila și Ana, mama lui Samuil, și că pe Ea au prezis-o „graiurile și vorbele cele întunecate ale profetilor“ (Catavasii), în Psalmi, în Cântarea Cântărilor, în Pilde. Pe Ea au întrevăzut-o în viziunile lor David și Ieremia, dar limpede de tot a văzut-o numai regele profetilor, Isaia, prorocind: „Iată Fecioara în pânțele va lua și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel.“

E semnificativ faptul că piatra de încercare a dreptei credințe a fost și este Prea-Sfânta

Fecioară Maria. În veshime au atacat, direct sau indirect pe Prea-Sfânta Fecioară, Cerint, Aria, Nestor, Monotelii, Monofisiti și Pelagienii, spunând că Ea a născut om de rând. Astăzi reînnoesc atacurile pelagienii moderni: protestanții de toate nuanțele și necredincioșii veacului nostru.

Și ne întrebăm, pe dreptul: De unde atâta stăruință într'un atac mereu susținut? Răspunsul ni-l dă faptul că din toată ființa și viața Prea-Sfintei Fecioare respiră impresionant două mari virtuți: *cea mai umilă credință și cea mai sublimă nevinovăție*, cari sunt o continuă muștrare și lovesc din plin cele două mari pasiuni ale omului, vechiu și modern, pe o formă: ațărmuritul orgoliu al rațiunii omeniești în Știință, și ne înfrânata slăbiciune omeniească în Etică.

În fața atacurilor neconținute ale necredinții și ale senzualismului omenesc „zidul cel nebiruit“ și „turnul cel neclătit“ al Bisericii a fost, este și rămâne pe veci umila credință a Prea-Sfintei Fecioare Maria, care umilă credință „întrece mintea celor înțelepți“ și în locul al doilea cereasca curățenie ce „ridică la cer pe cei zămisliti într'u rușine“ (Acatist). — Cade-se, deci, cu adevărat să Te fericim pe Tine, Născătoare de Dumnezu.

Ucenic cu 4 clase secundare, etate 14 ani, din familie bună, caută Librăria Anca Cluj.

Știri mărunte

Premenire sufletească. Preoțimea eparhiei orădane, a avut parte săptămânile trecute, de binefacerile unor minunate exerciții spirituale. Le-a condus, în patru serii păr. franciscan Dr. Domenic Neculaieș. Au participat la ele peste 240 de preoți. În seria a doua, o săptămână întreagă, a luat parte la ele și păr. episcop Valeriu. — Harurile bogate, ce s'au revărsat din belșag asupra sufletelor preoțești în acele zile ale premenirii duhovnicești, sigur, nu vor întârzia să-și deie roadele și în lumea primitoare de bine a păstoriților. Convingerea aceasta e a tuturor celor ce știu ce sunt exercițiile spirituale peste tot.

Pamfletari puși la punct. Florența a avut trista fericire să scoată, printr'una din tiparnițele sale, un pamflet ordinar: »Desvaticanizarea« plin de injurii la adresa Vaticanului. Autoritățile civile cercetând după autor, au aflat că este o cărdășie de patru. Dintre aceștia numai unul e fascist. Drept pedeapsă pentru această necuviință a fost șters din toate organizațiile fasciste și împreună cu ceilalți trei fărați a fost dat pe mâna parchetului. — Pe lângă toată ostilitatea de principii ce dăinuiește încă între fascism și Vatican, în țara lui Dante și a a sf. Toma, nu s'a ajuns încă la acoperirea nemerniciilor partizanilor, numai pentru că fac parte din partid.

Suflet american. În țara șgărie-norilor este și suflet. Adesea surprinzător de idealist și, mai ales, foarte practic și ingenios. În ziarul „America“ dela 1 Iulie c. citim de ex. isprava fetelor dela universitatea din Washington. Ele vreau să vină în ajutorul unei opere de asistență medicală. Cum să adune bani? Prin simplă cerșitorie? Nu. Prin munca lor. E mai demn și mai practic. Așa au apărut în fața universității câteva scaune confortabile, în cari se urcă trecătorul cu ghetete prăfuite, și privește satisfăcut cum o studentă, cu zimbet amabil și cu o pereche de perii în mâni, i-le face strălucitoare ca oglinda. Și pe urmă, cu acelaș zimbet drăgălaș îi spune un „thank you“ pentru cei câțiva cenți, pe cari clientul îi pune cu dragă inimă de altfel, în cutia milelor ce i stă în față. — Am vrea să știm, cum judecă studentele noastre gestul surorilor lor din Washington!

Locale. Dumineca viitoare a XII-a după Rusalii, va predica în catedrală păr. Dr. Leon Sârbu, spiritualul Seminarului Nostru teologic.

— Una din atracțiile vieții sufletești a Blajului, în decursul acestei săptămâni de post marian, slujba *Paraclisului*, ținută zilnic dela ora 6 d. m. s'a sfârșit, cu sosirea praznicului așteptat. Sigur spre regretul numeroasei și aieși asistente, ce a participat la ele cu evlavie cuvenită, dând printr'asta cuvenite indicații pentru prezent și viitor. Indicații ce nu vor trece neabăgate 'n seamă.

Oceania christiana. De unde înainte ca jumătate de veac crucea Domnului era un semn necunoscut în imensele ostroave ale Oceanului Pacific, astăzi acest steag al bisericii creștine se ridică tot mai des și pe acele meleaguri îndepărtate. După datele puse de păr. misionar Dubois la dispoziția agenției Fides, catolicismul a făcut progrese uimitoare și în illis partibus infidelium. În Noua Zelandă, Samoa, Tonga, Wallis Tahiti, Noua Caledonie, Paupasia și insulele Fiji, dintre miile de increștinați se ridică tot mai mulți indigeni potriviți pentru preoție și continuarea apostoliei începute de

misionari europeni, între împrejurări deadreptul înfiorătoare. Părinții misionari din Issoudun reprivind asupra jumătății de veac de trudă întru vestirea evangheliei, nu pot să nu vadă, printre iacrimile jubilanților de azi, moartea vioientă a episcopului Epalle, măcinișul făcut de febră între misionari, masacrarea alor trei frați întru Hristos mâncați de canibali; decimarea de boală a noului roi de vestitori ai cuvântului și masacrarea păr. Mazzucconi cu întreg echipajul, ca să-i urmeze neînfricat, al treilea asalt misionar, care este izbânditor. Astăzi vicariatul Rabau! numără 52 preoți, 41 frați coadjutori, 59 surori europene, 51 indigene și 32.000 catolici. Vicarul de Papuasie. 25 preoți, 23 frați, 50 surori europene, 18 indigene și cam 12.000 catolici. Vicariatul Melanesiei, dezvoltat în alte șase vicariate și o prefectură apostolică, numără la 165 preoți, 116 frați coadjutori, 293 surori și 110.000 catolici. — Sanguis martyrorum semen chistianorum...

Retragerea bancnotelor de o sută lei. Banca Națională a decis scoaterea din circulație a bancnotelor de 100 lei, de culoare albastră, violetă și cărămizie. Posesorii acestor bilete caută să le prezente până la 1 Octombrie c la sediul băncii, în București (Str. Lipsani 25) sau la vreuna din sucursalele și agențiile ei din țară. După această dată vor rămânea în circulație numai biletele de culoare sepie-închisă, celelalte pierzând orice putere liberatorie. — E bine să fie făcută atență din vreme lumea satelor la acest lucru, ca nu cumva vre-un biet sărman să se trezească păgubit.

† **Dr. Silviu Gh. Voșinar**, preot, secretar episcopesc, a închis ochii pe vecie, la Lugoj, în seara de 1 August, ducând cu sine în mormânt multe și mari nădejdi, legate de tânăra și simpatica-i persoană. — Fie-i partea cu dreptii!

Aviz școlar

În Conformitate cu Ordinul ministerial Nr. 107,596—1931 se aduce la cunoștință, că atât la Liceul de băieți cât și la Liceul de fete precum și la Școala superioară comercială de băieți și de fete din Blaj, anul școlar începe la 1 Septembrie c.

Examenele de corigență, integrale și de diferență, precum și examenele de admitere în cl. I, se țin în 1 și 2 Septembrie.

Examenul de admitere pentru cl. I se dă numai la l. română și constă dintr'o probă scrisă și o probă orală de cetire.

Examenul de admitere în cl. IV nu se ține.

Examenele particulare încep în 3 Septembrie.

Școlile comerciale de băieți și de fete, vor funcționa cu clasele I, II și III. Elevii școlii comerciale de băieți pot să fie încvartiruiți în Internatul Școlii normale de băieți

Cursurile regulat încep în 3 Septembrie, ora 7 dimineața.

Direcțiunea școlilor din Blaj

Anunț

Se aduce la cunoștința celor interesați cumcă, în Colegiul Serafic român din Oradea. Piața Joșia Nr. 16, pe anul viitor școlar, 1931—32, se vor primi din nou tineri, doritori de a se dedica la o viață mai desăvârșită în Ordinul Sfântului Francisc de Assisi de rit oriental. Sub condițiunile de mai jos pot fi primiți:

1. Tineri cu bacalaureat sau diplomă de învățător, cari simt în inima lor vocațiunea la o viață mai desăvârșită.

2. Tineri, cari n'au bacalaureat sau diplomă, cu

condițiunea ca să frecventeze o școală publică pentru a-și dobândi o diplomă.

Condițiunile sunt:

a) Cei cu diplomă, fiind primiți, vor rămânea câtva timp în zisul Colegiu, pentru ca superiorii să se convingă de vocațiunea tânărului la starea religioasă. Dacă vor fi aflați cu dispozițiunile cerute, vor fi trimiși la Noviciat, pe timp de un an, iar apoi vor studia Filozofia și Teologia, după normele Institutului. În tot timpul acesta n'au a susține alte cheltuieli, decât pentru îmbrăcămintea proprie până la sfârșitul anului de Noviciat.

b) Tinerii fără diplomă, dacă sunt de l-a clasă secundară, vor frecventa școala noastră Normală din Oradea, pentru a-și dobândi diplomă de învățător; iar dacă au unele clase secundare vor urma celelalte clase până la complectare. În tot timpul acesta vor susține cheltuielile claselor respective, iar pentru întreținere în Iustitut vor plăti anual 6000 Lei până la Noviciat, și se vor îngriji de ale îmbrăcămintei.

Pe lângă actele de școală se cer actele: de naștere, de botez și de bună purtare dela parohul propriu, trimitând actul închis și sigilat, actul medical și declarația părinților, cum se obișnuiește pentru candidații dela Seminarile Diecezane.

P. Dr. Dominic Neculaieș
director.

Școala Normală greco-catolică de fete, Blaj

AVIZ

În legătură cu Avizul publicat în Nr. 29 al „Unirii Poporului“ și Nr. 32 al „Unirii“ se aduce la cunoștință, că în conformitate cu ordinul ministerial Nr 107,596—1931, la Școala normală de fete din Blaj, anul școlar începe la 1 Septembrie. Cererile de înscriere trebuie înaintate între 25—31 August. Elevele, cari în anul școlar trecut au urmat tot la aceasta școală, încă trebuie să înainteze cerere, legal timbrată, alăturând și Avizul școlar.

Examenele de corigență și examenele de admitere în cl IV—V se țin în 1—2 Septembrie.

Cursurile încep în 3 Septembrie, ora 7.

Direcțiunea

Căminul Studentelor „Sfânta Maria“ — Cluj

Aviz

În căminul, „Sfta Maria“ Cluj și în anul școlar 1931—32 se pot primi până la 100 studenți, în următoarele condițiuni: taxa de întreținere, (casă-masă) 20.000 Lei anual, plătit în 4 rate egale: I. la intrare II. în 1 Decembrie, III. la 1 Februarie IV. 1 Aprilie, în cazuri foarte excepționale se poate achita și lunar.

Se mai plătește o taxă de amortizare 500 Lei, uzarea mobilierului 500 Lei și taxa pentru bae 400 Lei.

1465 1—1.

Direcțiunea

Nr. G. 3484—1931

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 3484—1931 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Banca Generală de Credit suc. Blaj repr. prin advoc. Dr. Marie Aldea pentru încasarea creanței de 16.336 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 19 August 1931 ora 10 a. m. la fața locului în Blaj str. Reg. Maria unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: un auto camion Ford în valoare de 10.000 Lei. — bani.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 4 August 1931.

GHEORGHE OANEȘ
portărel.

(1468) 1—1

Nu face experiență. Contra transpirației și azi e cel mai bun HÖFER